

Abelias innspill til kommunal- og forvaltning angående statsbudsjettet 2027

Abelia er foreningen for kunnskaps- og teknologibedrifter i NHO. Vi organiserer rundt 2.900 virksomheter med over 65.000 årsverk. Abelia har medlemmer innen blant annet IKT, rådgivning, utdanning, forskning og ideell sektor.

Norge står i en dobbel omstilling: Økonomien skal fra fossil til fornybar, og vi må utvikle nye samfunnsbærende næringer.

[Abelias omstillingsbarometer](#) viser store utfordringer for norsk næringsliv:

- Lavere produktivitetsvekst enn sammenlignbare land.
- For lite risikokapital til vekst og skalering av nye bedrifter.
- Svært lave private investeringer i forskning og utvikling.
- For lite bruk av ny teknologi, og en konsentrert, råvaredominert eksport.
- Lavest andel studenter i STEM-utdanning av alle OECD-land.

Teknologinæringen utgjør en forsvinnende liten andel av norsk næringsliv, og Norge har en av Europas minst teknologisk avanserte eksporter. Det er en stor utfordring i en tid der avhengigheten av sårbare verdikjeder for digitale tjenester øker.

Næringsstrukturen er den mest konsentrerte blant sammenlignbare land, noe som gjør økonomien sårbar for eksterne sjokk og svingninger i råvarepriser.

Statsbudsjettet for 2027 bør markere et taktskifte, med en helhetlig politikk for konkurransekraft gjennom forskning, innovasjon, digitalisering og kompetanse. Norge må bygge robust teknologi og robust næringsliv i hele landet.

Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling

Virkemidlene på posten bidrar til å styrke innovasjon, omstilling og vekst i bedrifter over hele landet. Når posten ikke prisjusteres, svekkes handlingsrommet for viktige program og virkemidler for å få frem nytt og nyskapende næringsliv som bidrar til regional utvikling.

Tiltak: Prisjustere bevilgningen tilsvarende økning på 24,1 millioner kr

Kap. 553 post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon

Regjeringen foreslår å avvike FORREGION. Ordningen gir bedrifter med liten, eller ingen erfaring med forskning støtte til å teste ut samarbeid med forskningsmiljøer i sitt innovasjons- og

omstillingsarbeid. Ordningen kan vise til gode resultater med økt deltakelse fra næringslivet i FoU-prosjekter over hele landet. Den er sentral for å kvalifisere bedrifter til andre prosjekter i Forskningsrådet eller EU.

Tiltak: Opprettholde og prisjustere FORREGION, tilsvarende 70 mill kr

Kap. 1541 Digitaliserings- og ekompolitikk, Post 70 Forvaltningsutvikling, digitaliserings- og ekompolitikk / Kap. 900 post 81

Den offentlige innkjøpsmakten må settes i arbeid for å oppnå mål om bærekraftig utvikling, næringsutvikling i hele landet og omstilling i både næringsliv og offentlig sektor. Partnerskapet i Leverandørutviklingsprogrammet LUP pekes på i budsjettet som et viktig premiss for at Norge har klart å motivere og mobilisere alle aktørene som er viktige for å lykkes med nasjonal utbredelse og effekt av innovative innkjøp.

Bevilgningen blir opprettholdt i DFD-posten, men på lavt nivå og uten prisjustering. På NFDs post foreslås en dramatisk halvering med kutt på 5 millioner. Samme reduksjon ble foreslått i 2026-budsjettet, men korrigert av Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett.

Tiltak: Opprettholde bevilgningen til LUP

Kap. 1541 Digitaliserings- og ekompolitikk Post 61 Førebygging og handtering av digitale hendinger / Finansdepartementet kap. 1605, post 01

Abelia mener det er behov for bedre samordning og sterkere innkjøpskompetanse i kommunesektoren. Samtidig finansierer staten både oppbygging av KS Digital og en utvidet satsing på samordnede innkjøp gjennom DFØ. Dette reiser spørsmål om rollefordeling, dobbeltarbeid og forholdet til leverandørmarkedet. Offentlige midler må i størst mulig grad brukes til å mobilisere markedsløsninger, fremfor å bygge opp parallelle offentlige utviklingsmiljøer.

Tiltak: Sikre en tydelig arbeidsdeling og unngå oppbygging av parallelle offentlige utviklingsmiljøer

Kap. 1540 Digitaliseringsdirektoratet post 23 og 25 – Nasjonale fellesløsninger og medfinansieringsordningen for digitalisering

Abelia er positive til opptrapping av midler til utvikling og forvaltning av de digitale fellesløsningene, både i lys av behovet for økt sikkerhet og videreutvikling av sentrale løsninger for offentlig sektor, næringslivet og samfunnet.

Vi er samtidig skuffet over at medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter er foreslått nedjustert for andre år på rad. Ordningen har siden oppstart bidratt med netto gevinster i offentlig sektor på over 1,6 mrd. kroner per år, og sikret at flere digitaliseringsprosjekter løses på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

Digitaliseringsstrategien beskriver ordningen som “godt etablert og lite byråkratisk virkemiddel med mål om å realisere samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak som ellers ikke ville blitt gjennomført, og regjeringen vil i strategien styrke ordningen.” Ordningen er nå foreslått berammet til det laveste nivået siden opprettelsen i 2016.

Tiltak: Opprettholde bevilgningen til medfinansieringsordningen på minimum samme nivå som 2025

Kap. 1540 Digitaliseringsdirektoratet post 28 KI Norge

Balanse mellom innovasjon og ansvarlighet i utviklingen og implementeringen av kunstig intelligens vil for små og store virksomheter være krevende, og samtidig avgjørende for konkurransekraften. Organisasjonen skal gi råd og veiledning både til offentlig sektor og næringsliv, men preges i for stor grad av å være en offentlig aktør. KI Norges rådgivende rolle når KI forordningen skal implementeres i norsk lov må være tilgjengelig og relevant også for små- og mellomstore bedrifter, og bidra til å sikre at rommet for innovasjon ivaretas så godt det lar seg gjøre.

Tiltak: Sikre at KI Norge rigges for å møte behovene for veiledning hos bedriftene

Kap. 1540 Digitaliseringsdirektoratet post 27 Tilsyn for universell utforming av IKT (DFD)

Tillit og inkludering er avgjørende for å kunne gjennomføre effektiv digitalisering av offentlig sektor og for å sikre den enkeltes muligheter til å delta i arbeid og fritid i et digitalt samfunn. Tilsynet for universell utforming av IKT (UUtilsynet) har de siste årene opplevd økt behov for veiledning og tilsyn, og spørsmål til tilsynet har økt med rundt 500% siden 2021.

Tiltak: Styrke tilsyn for universell utforming av IKT med 20 millioner

Kap. 1541 IT- og ekopolitikk post 60 Bredbåndsutbygging (DFD)

I budsjettet for 2026 ble støtteordningen for utbygging av bredbånd i områder som uten kommersielt grunnlag kuttet til benet, fra 415 til 34 millioner. I proposisjonen for 2027 er ordningen kuttet helt, og det gis ingen indikasjoner på fremtidig bidrag. Abelia er derfor bekymret for at ansvaret fremover legges på fylkeskommunene og utbyggere, og at dette på sikt vil svekke utbyggingstakten på digital infrastruktur.

Tiltak: Be regjeringen komme tilbake til Stortinget med en oppdatert plan og tiltak for digital infrastruktur som sikrer at Norge også i fremtiden har en godt utbygd digital infrastruktur i hele landet

Kap. 1543 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet post 70 Telesikkerhet og beredskap (DFD)

Abelia støtter forslaget om større satsing på telesikkerhet og beredskap, og den foreslåtte økningen fra 400 til 450 millioner. Samtidig forventer vi at langtidsplanen for sivil beredskap, som skal fremlegges i løpet av året og har digital infrastruktur som et av tre prioriterte samfunnsområder, vil identifisere flere områder med behov for økt innsats fremover.

Tiltak: Legge til rette for, og sikre, at tiltak i ny langtidsplan for sivil beredskap prioriteres og kan gjennomføres i planperioden 2026–2030 på en god og effektiv måte.